

wo **08.10.2014** **TOROBKA**

20.00 Concertzaal

19.15 Inleiding door

Guy Cools

do **09.10.2014** **Akram Khan & Israel Galván**

in samenwerking met Cultuurcentrum Brugge

20.00 Concertzaal

21.30 Nagesprek met Akram

Khan en Israel Galván

(door Guy Cools)

CONCERTGEBOUW BRUGGE

Akram Khan (GB) is een van de meest gevierde en gerespecteerde danskunstenaars van deze tijd. Zijn reputatie is gebaseerd op het succes van verbeeldrijke, toegankelijke en betekenisvolle producties, zoals *Desh*, *iTMOi*, *Vertical Road*, *Gnosis* en *Zero degrees*. Akram Khan staat bekend om zijn instinctieve, natuurlijke samenwerking en trok al veel internationale kunstenaars aan uit andere disciplines en culturen. Hij werkte samen met het Nationaal Ballet van China, Juliette Binoche, Sylvie Guillem, Sidi Larbi Cherkaoui, Kylie Minogue, Anish Kapoor, Hanif Kureishi, Steve Reich ...

Het werk van Khan wordt omschreven als zeer beweeglijk, waarbij hij op een moeiteloos intieme en toch epische wijze intelligent opgebouwde verhalen vertelt. De Financial Times noemde hem een kunstenaar 'die op overweldigende wijze spreekt over overweldigende dingen'. Een recent hoogtepunt in zijn carrière was de creatie van een deel van de openingsceremonie van de Olympische Spelen in Londen in 2012, waarvoor hij unaniem lof oogstte.

Khan kreeg in de loop van zijn carrière tal van prijzen, zoals de Laurence Olivier Award. In 2011 was hij curator van het festival December Dance. Akram Khan is ook geassocieerd kunstenaar bij MC2 in Grenoble en het Sadler's Wells theater in Londen, binnen een bijzonder internationaal samenwerkingsverband.

Israel Galván de los Reyes (ES) werd bekroond met de Nationale Prijs voor Dans 2005 in de sectie Creatie door het Ministerie van Cultuur van de Spaanse regering, voor 'zijn vermogen om nieuwe creaties tot stand te brengen in een kunstvorm zoals de flamenco, zonder de echte wortels te vergeten'. In 2012 werd hij geëerd met de New York Bessie Performance Award for an Outstanding Production en met de Fine Arts Medal door de Ministerraad van de Spaanse regering.

Als zoon van de Sevillaanse *bailaores* Jose Galván en Eugenia de los Reyes groeide hij op in de wereld van de *tablaos*, *fiestas* en flamencodansscholen, en begeleidde hij vaak zijn vader. In 1994 trad hij toe tot de Compañía Andaluza de Danza, onder leiding van Mario Maya. Dit was het begin van een onstuitbare carrière die hem de grootste prijzen voor flamencodans opleverde. Hij werkte mee aan talrijke projecten van zeer verschillende aard en artiesten als Enrique Morente, Manuel Soler, Pat Metheny, Vicente Amigo, Lagartija Nick ...

In 1998 presenteerde Galván zijn eerste eigen creatie *¡Mira! / Los Zapatos Rojos*. Het werk werd geprezen door alle critici en bracht een revolutie teweeg in flamencovoorstellingen. Sindsdien realiseerde hij producties als *La Metamorfosis*, *Galvánicas*, *Arena*, *La Edad De Oro*, *Tábula Rasa*, *Solo*, *El Final De Este Estado De Cosas - Redux*, *Israel vs. Los 3000*, *La Curva* en *Lo Real/Le Réel/The Real*, waarvoor hij 3 Premios Max de Teatro kreeg in mei 2014: voor beste dansproductie, beste choreografie en beste danser. Hij creëerde ook *La Francesa* en *Pastora* voor zijn zus Pastora Galván. Galván is geassocieerd artiest bij het Théâtre de la Ville in Parijs en de Mercat de les Flors in Barcelona.

Akram Khan & Israel Galván: creatie en performance
David Azurza, Bobote, Christine Leboutte, B. C. Manjunath: muziek
Michael Hulls: lichtontwerp
Kimie Nakano: kostuumontwerp
Pedro León: geluid
Jose Agudo: repetitor

Amapola López: productiecoördinatie
Sander Loonen: productieleiding
Pablo Pujol: technische coördinatie
Richard Fagan: lichttechniek
Amapola López, Mashitah Omar: tourmanagement

productie: **Farooq Chaudhry, Bia Oliveira** (Khan Chaudhry Productions), **Chema Blanco, Cisco Casado** (A Negro Producciones)

coproductie: Concertgebouw Brugge, MC2: Grenoble, Sadler's Wells (Londen), Mercat de les Flors (Barcelona), Théâtre de la Ville (Parijs), Les Théâtres de la Ville de Luxembourg, Festival Montpellier Danse 2015, Onassis Cultural Centre (Athene), Esplanade – Theatres on the Bay (Singapore), Prakriti Foundation (India), Stadsschouwburg Amsterdam / Flamenco Biënnale, HELLERAU / Europäisches Zentrum der Künste (Dresden), Festpielhaus St. Pölten, Romaeuropa Festival

sponsor: Colas
 met de steun van Arts Council England

Met dank aan het ganse MC2team, Hervé Le Bouc, Sophie Sadeler, Béatrice Abeille-Robin, Mr. & Mrs. Khan, Yuko Khan, Aditi Mangaldas, Pedro G. Romero, Pandit Lachhu Maharaj, Shlomo en Jacob Galván

Het nagesprek met Akram Khan en Israel Galván op 9 oktober vindt plaats in de Kamermuziekzaal en wordt gevoerd in het Engels.

Op 8 oktober is dit concert gratis voor Vrienden van het Concertgebouw. Ontdek alle andere voordelen die de Vrienden genieten op www.concertgebouw.be! Zelf Vriend worden kan via +32 70 22 33 02.

in samenwerking met
Cultuurcentrum Brugge

Uw applaus krijgt kleur dankzij de bloemen van
Blomblad.

Gelaagde hedendaagse dialoog tussen danstradities

Akram Khan is bij het Concertgebouwpubliek geen onbekende: in 2011 was hij gastcurator van de vijfde editie van December Dance. Khans oeuvre bestaat uit drie onderscheiden types van dansproducties: energetische en dynamische groepsvoorstellingen met een internationale cast van dansers, vaak met erg uiteenlopende dansachtergronden; solovoorstellingen, voornamelijk in de klassieke Noord-Indische *kathak*-traditie; en een aantal spraakmakende duetten met onder andere Sidi Larbi Cherkaoui (*Zero Degrees*, 2005), Sylvie Guillem (*Sacred Monsters*, 2006) en Juliette Binoche (*in-i*, 2008). In die duetten ging Khan steeds de dialoog aan met een ander *monstre sacré* van de hedendaagse podiumkunsten, vanuit een behoefte om in het creatieproces met elkaar kennis uit te wisselen en daardoor het eigen parcours als kunstenaar te verrijken. *TOROBACA*, het nieuwe duet met Israel Galván schrijft zich perfect in in deze reeks.

Net als Khan voor de Indische *kathak*, geldt Galván als een van de grote vernieuwers van de Spaanse flamenco. Hij weet een perfecte technische beheersing van de traditie te combineren met nieuwe thema's en een meer theatrale vormgeving. Bovendien hebben *kathak* en flamenco heel wat overeenkomsten en zijn ze waarschijnlijk ook historisch verwant. Romazigeuners zouden in de elfde eeuw de Indische invloeden via het toenmalige Perzië tot in Spanje verspreid hebben. En zowel *kathak* als flamenco zijn ontstaan uit de vervlechting van thema's uit verschillende religies en culturen: hindoe en moslim voor *kathak* en joodse, Moorse, Roma en christelijke invloeden voor de flamenco. Ook danstechnisch zijn beide erg verwant. De *kathak*-danser danst blootvoets, de enkel verzwaaard met honderd *ghunghru*-belletjes. De hiel van schoenen van de

flamencodanser zijn verstevigd met nagels. En beide gaan met hun voetenwerk een ritmische dialoog aan met de percussie van de *tabla*- of *cajón*-speler. Ook de manier waarop het lichaam rond zijn eigen as draait en de expressieve handgebaren die het verhaal vertellen of de gevoelens uitdrukken vertonen veel overeenkomsten. De ontmoeting en de uitwisseling tussen Akram Khan en Israel Galván was dan ook een logische stap – en het was enkel wachten op een geschikt moment in hun drukke agenda's.

De titel van de voorstelling, *TOROBACA*, is meteen een programmaverklaring voor de inhoud. Reeds in zijn eigen solo's verkende Galván meermaals de geschiedenis en de thematiek van het stierenvechten en identificeerde hij zich als flamencodanser vaak met de torero die een dodendans uitvoert met een imaginaire stier. In het duet met Akram Khan is er nu plots de mogelijkheid van een partner van vlees en bloed. Beide dansers gaan dan ook de uitdaging aan om in de arena van het theater afwisselend mens en dier te zijn en met elkaar artistiek te duelleren.

'De jager, verloren in het landschap, imiteert de bewegingen van zijn prooi. Woorden moeten nog betekenis krijgen. Gutturale klanken lijken op bevelen. Elk deel van het lichaam is expressief. Bewegingen worden gelezen. Ze hebben een functie. Torobaka!

Toch is er geen behoefte om primitief te zijn. In een van hun repetities verkenden Khan en Galván toto-vaca, een door de Maori geïnspireerd, fonetisch gedicht van Tristan Tzara. Het lag voor de hand: de stier (toto) en de koe (vaca), de heilige dieren van hun respectievelijke tradities verenigd.'
(Pedro Romero)

In zowel de *kathak*- als de flamencotraditie is ook de livemuziek van groot belang. Eigenlijk zijn *kathak*- en flamencovoortstellingen in de eerste plaats gedanst concerten, waarin de dansers met de muzikanten improviseren volgens complexe, ritmische cycli. *TOROBACA* vangt aan met de twee dansers en vier muzikanten aan de rand van een rode lichtcirkel (ontwerp van Michael Hulls), die hun arena zal zijn. Khan en Galván hebben elk twee muzikale alter ego's. De Indische *tabla*speler B. C. Manjunath en de Spaanse flamencomuzikant Bobote vertegenwoordigen de respectievelijke tradities. Zangers Christine Leboutte (ook bekend als performer in het werk van Sidi Larbi Cherkaoui) en Bernhard Schimpelsberger geven stem aan de bewegingen.

Na het openingsduet gaan beide dansers de dialoog aan met de andere muzikale traditie. Galván soleert in dialoog met de *tabla*speler die voor de gelegenheid in het Spaans telt en Khan doet hetzelfde met de flamencomuzikant. Toch blijven beide tradities duidelijk onderscheiden van elkaar. Dit is geen betekenisloze fusie maar een gelaagde dialoog tussen tradities en persoonlijkheden die elkaar respecteren en waarderen.

Guy Cools

Bericht van Hervé Le Bouc, CEO Colas

'Akram Khan gaat voortdurend op zoek naar het universele. Hij graaft diep om de gemeenschappelijke wortels van de dans-talen bloot te leggen. Zo gebruikt hij de choreografie om een web te weven en alles met elkaar te verbinden. Terwijl hij met *Vertical Road* de weg van het spirituele inslaat, gaat hij met *Desh* op zoek naar de warrige sporen van het individuele geheugen en onderzoekt hij met *iTMOi* de kronkelige paden die worden bewandeld tijdens het ritueel van de artistieke creatie.

Met *TOROBACA* reiken Akram Khan en Israel Galván ons het beeld van een brug aan, vanwaar we twee totaal verschillende landschappen aanschouwen. De ene danst *kathak*, de andere flamenco. Beiden zijn meesters in hun vak. Samen gingen zij de uitdaging aan om terug te keren in de tijd, om de band te verbreken die hen vasthield aan hun voetstuk, om te werken vanuit de bron zelf, om dat wat voorafgaat aan het gecodificeerde, voorafbepaalde, onderliggende pad te onthullen. Samen gingen zij op zoek naar oorspronkelijke texturen en materialen, de basiscomponenten van hun dans. Samen vonden zij de polsslagen en het ritme, het slib en het sediment van hun gemeenschappelijke taal: *TOROBACA*.

De weg is geplaveid met wortels, verklaart de choreograaf. Colas ondersteunt het werk van Akram Khan sinds 2008, omdat het een van de prioriteiten van onze groep belichaamt: innovatie.'

Khan & Galván aan het woord

'Meester, u heeft ons ongebruikelijke beelden en ritmes getoond, een nieuwe wereld die ik nu herken als kathak. Er zijn giften die helen, en kathak is een van deze remedies. Ik heb het genesteld in mijn lichaam.

Meester, soms moeten we voortgaan, versnellen en dan plotseling halt houden. Was het niet Gandhi die zei dat we door stil te staan gemakkelijker de wereld zien dan zij die altijd in beweging zijn?

Meester, ik had me voorbereid op een hanengevecht, de slang en de wezel, maar wij werden monniken, twee heilige mannen in een afgelegen klooster van de dans.

Meester, ik heb een broer gevonden, mijn enige echte, unieke broer. Misschien zullen onze passen de mensen niet bevallen, maar ik heb zo veel geleerd. Het belangrijkste is het proces. Ik hoop dat elk van onze duizenden uren repetities, net als het samenwerken, zichtbaar worden. Ik hoop dat alles wat we in de voorstelling hebben gestopt, ook gezien wordt, en ook de rest, alles wat we hebben weggelaten. Wat er is en wat er niet is: alles is belangrijk.'

Israel Galván, mei 2014

'Dansen naast Israel is als dansen in de nabijheid van een schitterende verteller van ritmes, niet ritmes van het verleden, maar ritmes van de toekomst. Ik heb ontzettend veel inzicht gekregen in de flamenco dankzij Israel. Hij heeft mijn ogen geopend voor wat er mogelijk is en hoe je dat doet met flamenco: hoe je flamenco kunt deconstrueren, transformeren en recreëren, om nieuwe verhalen te vertellen. Tenslotte zijn het de verhalen die ons helpen om zin te geven aan de wereld.

Ik denk dat ik ons gezamenlijk proces het eenvoudigst kan omschrijven als we ons voorstellen dat de geur werd geschapen vóór de bloem die de geur bevat. Zo werden onze ideeën ontwikkeld tijdens deze wonderlijke reis. Eerst creëerden we geuren, kleuren, schetsen, om dan samen met de muzikanten, de lichtman, de geluidsspecialist, de kostuumontwerper, de repetitieleider en vele anderen alles uiteindelijk in te kapselen in de belichaming van een thema: *TOROBACA*.'

Akram Khan, mei 2014

De dansende lichamen van de anarchie

'Traditie is als zuurstof gedurende de dag. Tijdens de nacht wordt het koolstofdioxide. Dit lijkt mij de eenvoudigste manier om uit te leggen wat Israel en ik met onze respectieve tradities doen. De flamenco is voor Israel zijn traditie, terwijl de kathak mijn zuurstof is.

Sinds vele jaren al verlang ik ernaar een ruimte te creëren waar deze respectieve tradities met elkaar kunnen samenleven, om zo een nieuwe, dynamische dans te creëren ... Maar de reden waarom ik aarzelde, was eenvoudigweg dat ik geen zin had om te doen wat zoveel artiesten voor ons al geprobeerd hebben, namelijk gewoon het verband tussen de twee tradities illustreren.

Hoe doorbreken we de gietvorm of de traditie van binnenuit? Pas toen ik Israel zag dansen, wist ik dat hij de kunstenaar was op wie ik wachtte om voort te kunnen gaan met deze reis van ontdekking en anarchie ... (Anarchie is soms nodig om de traditie eraan te herinneren dat ze zichzelf moet updaten).'

Akram Khan, begin 2013

Incubatie

'Mijn moeder danste in flamenco-voorstellingen in Sevilla tot de zevende maand van haar zwangerschap. Ze was zwanger van mij. Ik zat in haar buik. Ik groeide op, al dansend met mijn ouders, en ontwikkelde een haast religieuze eerbied voor de flamenco.

Mijn meester heette Mario Maya. Toen ik hem voor de eerste keer bezig zag, stond ik versteld van de nieuwe dingen die ik nooit tevoren gezien had.

Toen ik samen met Akram in Parijs oefende, herinnerde hij me aan mijn meester. Ik vroeg Akram enkele danspassen die typisch waren voor mijn meester te choreograferen. Akram pikte de passen perfect op, hij had er alle vertrouwen in, en ik zag weer een jonge Mario. De manier waarop Akram communiceert terwijl hij beweegt, was mij zeer dierbaar.

Ik dans blootsvoets, maar de grenslijn tussen ons wordt gevormd door mijn laarzen met punten en hielen.

Akram vertelde me eens dat hij bij het dansen het gevoel heeft dat hij een cadeau geeft aan het publiek. Als danser ben ik de erfgenaam van het idee dat ik het publiek moet doden, om te verhinderen dat het publiek mij doodt. Ik denk dat Akram opgroeide met een geloof in veel goden. Mijn familie leerde mij te geloven in één god. Ik wil graag veel van zijn goden ontmoeten en het publiek bedanken terwijl ik dans.'

Israel Galván, begin 2013

Coup Fatal © Jan Mergaert

vr 21.11.14 / 20.00 / Concertzaal
Coup Fatal / KVS & les ballets C de la B / Alain Platel

in samenwerking met Cultuurcentrum Brugge
In *Coup Fatal* gaan regisseur Alain Platel, componist Fabrizio Cassol, gitarist Rodriguez Vangama en de Congolesse contratenor Serge Kakudji samen met 13 muzikanten uit Kinshasa aan de slag met het repertoire van diverse barokcomponisten. Eerder dan een eerbetoon aan de barokmuziek is *Coup Fatal* een ode aan de onverbiddelijke elegantie van de Congolesen en de onversneden glans van de parmantige 'sapeurs', de dandies van Kinshasa.

Ghost Track © Deen van Meer

za 13.12.14 / 20.00 / Concertzaal
Ghost Track / LeineRoebana (Nederland/ Indonesië)

i.h.k.v. December Dance 14
in samenwerking met Cultuurcentrum Brugge
Ghost Track brengt dans en livemuziek uit verschillende culturen op een vernieuwende manier samen. Vijf in Europa opgeleide dansers en drie traditioneel geschoolde dansers uit Indonesië delen het podium met een Javaans gamelanensemble. Het is een fascinerende en verbluffende ontmoeting, een draaikolk van klank en beweging, virtuoos gespeeld en gedanst!

www.decemberdance.be

BESTEL UW TICKETS NU OP

WWW.CONCERTGEBOUW.BE
+32 70 22 33 02 / IN&UIT 17 ZAND 34 BRUGGE

CONCERTGEBOUW SERVIES

Gezellig tafelen voor of na een voorstelling met een verrassing op vertoon van het concertticket. Alle info over de deelnemende horecazaken op www.concertgebouw.be/servies.

MUZE
MUSE

Ontdek meer klassieke muziek
op muzemuse.eu

 Vlaanderen
verbeelding werkt

 west-vlaanderen
de geboeven provincie

**BRU
GGE**

 **POEZIE
DE BRUGGE**

FLUXYS

DMorgen

Knack

Klara

**GO
BRA**
be

 FOCUS | WTV